

Saafernt Forholdene i Fremtiden gøre det ønskeligt, maa Docenten finde sig i de Forandringer, der fra Lærerraadets Side maatte vedtages i disse Bestemmelser«

II. Den polytekniske Læreanstalts Personalforhold.

a. Afgang og Ansættelser.

Oversigt for Aaret 1913—14.

Konstitueret Professor i Maskinlære, C. L. Jacobsen afgik ved Døden den 17. September 1913. Han konstitueredes i sin Stilling fra 1. April 1912. Besættelsen af det ledige Embede skete først i Beretningsaaret 1915—16, idet Undervisningsarbejdet i Mellemtiden med Ministeriets Billigelse besørgedes af Assistent, Cand. polyt. E. M. Thomsen.

Professor i teknisk Kemi, N. G. Steenberg fratraadte efter Ansøgning den 31. August 1913 sin Stilling. Cand. polyt. P. E. Raaschou udnævntes, efter afholdt Konkurrence, til Professor i teknisk Kemi fra 1. September 1913 at regne, se Aarvog f. 1912—13, S. 1356—58.

Paa Finansloven for 1914—15 udvidedes Docenturet i Fotokemi til ogsaa at omfatte videnskabelig Fotografi. Under 9. Maj 1914 blev der tillagt den hidtilværende Docent i Fotokemi, Dr. phil. Chr. Winther, ministeriel Udnævnelse som Docent i det saaledes udvidede Fag fra 1. April s. A. at regne; se S. 412—13.

I to paa Finansloven for 1914—15 nyoprettede Docenturer i Fysik ansattes fra 1. April 1914 at regne Assistent ved det fysiske Laboratorium, Mag. sc. Jul. Hartmann og Assistent ved den fysiske Samling, Cand. mag. E. S. Johansen se S. 414—22.

I Assistentstillingerne fandtes der følgende Skifter og Nyansættelser Sted:

Cand. polyt. J. Witt fratraadte og Mag. sc. H. Rørdam tiltraadte Stillingen som Assistent ved det kemiske Laboratorium for Maskin-, Bygnings- og Elektroingeniører fra 1. August 1913 at regne. — Cand. polyt. R. Johs. Jensen fratraadte og Cand. polyt. A. Teglbjærg tiltraadte Stillingen som Assistent ved det elektrotekniske Laboratorium fra 1. August 1913 at regne. — Brandinspektør, Cand. polyt. V. Bentzon fratraadte og Ingeniør C. L. Thomsen tiltraadte Stillingen som Assistent i Maskinkonstruktion fra 1. September 1913 at regne. — Cand. polyt. P. Schröder fratraadte og Cand. polyt. A. P. Hjortsø tiltraadte Stillingen som Assistent ved Maskinlaboratoriet fra 1. Oktober 1913 at regne. — Cand. polyt. P. E. Dombrowsky fratraadte og Cand. polyt. A. D. Engelund tiltraadte Stillingen som Assistent i Bygningsstatik og Jernkonstruktioner fra 1. Februar 1914 at regne. — I en paa Finansloven for 1914—15 nyoprettet Stilling som Assistent ved det kemiske Laboratorium for Fabrikingsingeniører ansattes Stud. polyt. E. C. Buch Andersen fra 1. April 1914 at regne.

Betjent ved den fysiske Samling, N. Larsen, afgik ved Døden den 23. August 1913 efter 40 Aars trofast Virksomhed i Læreanstaltens Tjeneste.

Mekaniker E. Andersen ansattes som Betjent ved den fysiske Samling fra 1. Januar 1914 at regne.

I en paa Finansloven for 1914—15 nyoprettet Stilling som mekanisk uddannet Betjent ved Laboratoriet for Telegrafi og Telefoni ansattes Mekaniker Th. F. Nielsen fra 1. Maj 1914 at regne.

b. Andre Personalialia.

1. Studierejser m. m.

Studierejser. Paa Finansloven for 1914—15 blev der bevilget et Beløb af 1.500 Kr. til Rejser for Lærere i de tekniske Fag. Efter Læreanstaltens Indstilling tildelte Ministeriet under 19. Juni 1914 Professor J. N. Brønsted 300 Kr. til en Rejse i videnskabeligt Ojemed til Lausanne, Neuchatel og Genève, Professor Carl Hansen 200 Kr. til en Studierejse til hamborgske Skibsværfter og til en Modeltank i Bremerhafn, Professor Johs. Hjelmlev 500 Kr. til en Studierejse til England og Frankrig for at studere de matematiske Fags Stilling som Grundlag for den højere tekniske Undervisning i disse Lande, Professor W. Rung 150 Kr. til en Studierejse til Sverige, Docent E. Thaulow 150 Kr. til en Studierejse til Nordtyskland og Docent Chr. Winther 200 Kr. til en Studierejse til Leipzig, Berlin og Dresden med det Formaal at besøge fotografiske Laboratorier og en Udstilling for grafisk Kunst i forstnævnte By.

—*Rejser til Udlandet.* Følgende indhentede ministeriel Tilladelse til at foretage Rejser til Udlandet i de angivne Tidsrum: Professor Johs. Hjelmlev til Norge fra 1.—8. September 1913, Professor C. Juel til Norge fra 31. August—7. September 1913 og til Tyskland fra 18.—30. September 1913, Professor K. Prytz til Paris fra 1.—20. Oktober 1913 og til Sverige fra 19.—26. April 1914, Professor H. Bache til Berlin fra 12.—14. November 1913 og til Norge fra Sommerferiens Begyndelse til Slutningen af August 1914, Professor Carl Hansen til Sydfrankrig og Norditalien fra 8.—31. December 1913, Professor Alfred Lütken til Norge fra 21.—31. Januar 1914 og til Tyskland og Østrig fra 9. Juli—10. August 1914, Professor E. P. Bonnesen til England fra 8.—16. Marts 1914, Professor P. O. Pedersen til England fra 7.—21. April 1914 og til Nordamerika fra 6. Juni til Begyndelsen af August 1914, Professor Orla-Jensen til Schweiz fra 29. Maj—15. Juni 1914, Professor W. Rung til Sverige fra 28. Juni—6. Juli 1914 og Professor, Direktør H. I. Hannover til Sønderjylland fra 8.—13. Juli 1914.

2. Forhøjet Anciennitet for Professor Dr. phil. Johs. Hjelmlev.

I Skrivelse af 15. April 1912 anmodede Professor, Dr. phil. Johs. Hjelmlev om, at den Tid, i hvilken han virkede som Docent ved den polytekniske Læreanstalt, forinden han den 1. April 1905 udnævntes til Professor, fremtidig maatte blive medregnet ved Beregning af hans Anciennitet som Professor ved Læreanstalten, saaledes at nævnte Anciennitet beregnedes, som om han havde været ansat som Professor fra 1. September 1903. Til Støtte for sit Andragende henviste Professoren til, at der i den Tid, han virkede som Docent, havde paahvilet ham ganske det samme Arbejde, som han senere havde haft som Professor, samt at der under tilsvarende Forhold

paa tidligere Aars Finanslove var tillagt flere af hans Kolleger ved Læreanstalten en lignende Begunstigelse.

Medens der ikke efter Læreanstaltens Anmodning i Skrivelse af 30. Juni 1912 optoges noget Forslag i ovennævnte Retning paa Finanslovsforslaget for 1913—14, blev et saadant fremsat paa Finanslovsforslaget for 1914—15, efter at Læreanstalten i Skrivelse af 30. Juni 1913 paany havde anmodet derom; jfr. Rigsdagstidende for 1913—14, A., Sp. 1357—58. Forslaget vedtoges af Rigsdagen, og der indførtes følgende Bemærkning paa Læreanstaltens Udgiftspost 2. a.: Professor i Deskriptiv Geometri Johs. Hjelmsteds Tjenestetid i Henseende til Lønning og Pension beregnes fra 1. April 1914, som om han var bleven ansat som Professor fra 1. September 1903 at regne.

3. Forhøjet Anciennitet for Professor P. Thygesen.

Under 23. Maj 1912 tilstillede Professor i Landmaaling og Nivellering P. Thygesen Læreanstalten følgende Skrivelse:

»Under Henvisning til, at jeg i et Tidsrum af omtrent 10 Aar, fra den 1. Juli 1901 til den 31. Marts 1911, havde beklædt Stillingen som Docent i Landmaaling og Nivellering, inden jeg — fra den 1. April 1911 — opnaaede fast Ansættelse som Professor i disse Fag, tillader jeg mig herved at rette en Henstilling til Hr. Direktøren om at søge udvirket, at der maa blive tilstaaet mig en Anciennitetsforhøjelse med dertil knyttet Lønnings-tillæg svarende til de Indrømmelser, som andre af Læreanstaltens Lærere i de seneste Aar har opnaaet i saa Henseende.

Det bemærkes, at Docentposten, paa Grund af den stærke Tilgang af Studerende og de stedfundne Udvidelser af Undervisningen og Eksamensproverne i Landmaaling og Nivellering, igennem en længere Aarrække har lagt Beslag paa Lærerens hele Arbejdskraft, samt at jeg først efter at have arbejdet 14 Aar i Læreanstaltens Tjeneste (de 4 første Aar som Assistent) opnaaede fast Ansættelse i en Alder af 45 Aar, altsaa paa et saa sent Alders-trin, at de ved den herskende Dyrtid og de lave Lønsatser foraarsagede økonomiske Vanskeligheder uundgaaeligt maa virke særlig trykkende«.

I sin Budgetskrivelse af 30. Juni 1912 foreslog Læreanstalten, at der regnedes Professor Thygesen det halve af hans Docenttid til gode, saaledes at hans Tjenestealder i Henseende til Lønning og Pension beregnedes, som om han var bleven ansat som Professor den 1. April 1906. Forslaget optoges ikke paa Finanslovsforslaget for 1913—14; men efter at Læreanstalten havde gentaget det i sit Budgetforslag af 30. Juni 1913, blev det fremsat paa Finanslovsforslaget for 1914—15, jfr. Rigsdagstidende for 1913—14, Tillæg A., Sp. 1357—58. Forslaget vedtoges af Rigsdagen, og der indførtes følgende Bemærkning paa Læreanstaltens Udgiftspost 2. a.: Professor i Landmaaling og Nivellering P. Thygesens Tjenestetid i Henseende til Lønning og Pension beregnes fra 1. April 1914, som om han var bleven ansat som Professor fra 1. April 1906 at regne.

4. Personlige Tillæg til Assistenten ved Tegneundervisningen, Cand. polyt. H. P. Nielsen, Exam. polyt. H. Christensen og Exam. polyt. A. S. P. Petersen.

I sin Budgetskrivelse af 30. Juni 1913 foreslog Læreanstalten, at der tillagdes tre af Assistenterne ved Tegnestuen personlige Tillæg. Forslaget

motiveredes med følgende: »Ved Lov af 8. Juni 1912 om midlertidig Forhøjelse af Lønninger bestemtes det, at der ikke skulde tillægges Assisterter, som ikke var ansatte ved Laboratorier og Samlinger, noget Løntillæg i Henhold til Loven. Bestemmelsen hidrørte fra, at disse Assistentstillinger mentes at maatte betragtes som midlertidige Stillinger. Medens dette tidligere ogsaa var Tilfældet, er Forholdet nu noget forrykket for nogle af disse Stillingers Vedkommende. Saaledes har 3 af Tegnestuens 4 Assisterter fungeret i over 11 Aar, nemlig henholdsvis fra 1. Februar 1900, 1. November 1900 og 1. September 1901. Det synes meget rimeligt, at der tillægges disse 3 Assisterter et passende personligt Tillæg for den lange Tjenestetid, i hvilken de har udført deres Arbejde til den paagældende Professors fulde Tilfredshed. Det foreslaas derfor at tillægge den ældste Assistent, Cand. polyt. H. P. Nielsen et personligt Tillæg paa 300 Kr., hvorved hans Løn ialt bliver 1.800 Kr., den næstældste Assistent, Exam. polyt. H. Christensen 280 Kr., hvorved hans Løn ialt bliver 1.600 Kr., og den tredieældste Assistent, Exam. polyt. A. S. P. Petersen, der kun fungerer den halve Del af Aaret, et personligt Tillæg paa 140 Kr., hvorved hans Løn ialt bliver 800 Kr.«

Forslaget optoges paa Finanslovforslaget for 1914—15, jfr. Rigsdagstidende for 1913—14, Tillæg A., Sp. 1361—62, og vedtoges af Rigsdagen.

5. Personlige Løntillæg til flere af Læreanstaltens Funktionærer.

I Anledning af, at der blandt Læreanstaltens Betjente endnu var 5, hvis faste Løn kun var 1.000 Kr. aarlig, gjorde Læreanstalten i sin Budgetskrivelse af 30. Juni 1913 opmærksom paa, at der derved var fremkommet den Urimelighed, at Betjente, som var blevne ansatte i de senere Aar med en aarlig Lønning af 1.200 Kr., havde større Løn end Betjente, hvis Ansættelse laa længere tilbage, og at den allerede Aaret i Forvejen havde stillet Forslag om at rette dette Misforhold ved at forhøje de paagældende Betjentes faste Løn til 1.200 Kr. aarlig. Forslaget omfattede følgende Betjente: Betjent ved kemisk Laboratorium P. Nielsen med en Tjenestetid af ca. 29 Aar, Portner A. Petersen med en Tjenestetid af ca. 25 Aar, Betjent ved kemisk Laboratorium J. Jensen med en Tjenestetid af ca. 13 Aar, Betjent ved teknisk-kemisk Laboratorium H. Th. Hansen med en Tjenestetid af ca. 11 Aar og Betjent ved kemisk Laboratorium P. Mikkelsen med en Tjenestetid af ca. 7 Aar.

Forslaget optoges paa Finanslovforslaget for 1914—15, jfr. Rigsdagstidende for 1913—14, Tillæg A., Sp. 1361—62, med Bemærkning om, at de paagældende ikke kunde opnaa midlertidig Lønningsforhøjelse efter Lov af 8. Juni 1912 af de personlige Tillæg. Forslaget vedtoges af Rigsdagen.

6. Andre Sager.

Tilladelse for Docent i Vejbygningsfagene til midlertidig at maatte modtage Ansættelse i Ingeniørkorpset. I Skrivelse af 11. September 1913 gav Læreanstalten Docent i Vejbygningsfagene A. R. Christensen Tilladelse til midlertidigt (formentlig til Januar 1915) at maatte modtage Ansættelse ved 1. Ingeniørdirektion. Tilladelsen blev given paa Betingelse af, at Arbejdet ved Læreanstalten gik forud for Tjenesten ved Ingeniørkorpset,

og at Tilladelsen til enhver Tid kunde tages tilbage, hvis den maatte medføre Ulemper for Lærestalten. Det tilføjedes, at man gik ud fra, at Docentens Arbejde ved Ingeniørkorpset vilde blive af ren civilteknisk Art og ikke omfattede egentlig Officerstjeneste.

— *Honorar for Undervisning i Maskinkonstruktion under Embedsledighed.* Under 9. Oktober 1913 bifaldt Ministeriet, at Assistent i Maskinkonstruktion, Cand. polyt. E. M. Thomsen midlertidig overtog det Professor C. L. Jacobsen hidtil paahvilende Arbejde, og at der af den ledige Professor-gage som Honorar herfor udbetaltes ham 200 Kr. maanedlig.

Ved Skrivelse af 5. Maj 1914 bifaldt Ministeriet desuden, at der af den ved Professor C. L. Jacobsens Død ledigblevne Lønning maatte udbetales 180 Kr. til Assistent i Maskinkonstruktion B. Thorsen, som Honorar for Ekstraarbejde i Efteraarshalvaaret 1913 samt $66\frac{2}{3}$ Kr. maanedlig til samme og til Assistent i samme Fag C. L. Thomsen for forøget Arbejde i Maanederne Januar, Februar og Marts 1914. Endvidere bifaldtes det, at der til hver af de ovennævnte Assistenten maatte udbetales $66\frac{2}{3}$ Kr. maanedlig fra 1. April 1914 indtil videre foruden 200 Kr. maanedlig til Assistent E. M. Thomsen, alt ligeledes for forøget Arbejde under Vakancen i det nævnte Professorat.

— *Understøttelse til Enken efter Professor i Maskinlære C. L. Jacobsen.* Ved 3. Behandling af Finanslovsforslaget for 1914—15 i Folketinget foresloges det at bevilge Enken efter Professor i Maskinlære C. L. Jacobsen en aarlig Understøttelse paa 400 Kr., jfr. Rigsdagstidende for 1913—14, Till. B., Sp. 1171—74. Samtidig foresloges det at bevilge en Understøttelse af 72 Kr. aarlig til to Børn efter samme til deres fyldte 18. Aar. Forslaget vedtoges af Rigsdagen.

— *Begravelseshjælp til Enken efter Betjent ved Fysisk Samling N. Larsen.* I Skrivelse af 1. Oktober 1913 tillod Ministeriet, at der udbetaltes Enken efter Betjent ved den fysiske Samling, N. Larsen 100 Kr. af Kontoen for ekstraordinære Udgifter som Hjælp til Afholdelse af Udgifterne ved hendes Mands Død og Begravelse.

— *Understøttelse til Enken efter Betjent ved Fysisk Samling N. Larsen.* Paa Tillægsbevillingsloven for 1913—14, jvfr. Rigsdagstidende for 1913—14, Till. B. Sp. 1747—50, bevilgedes der 300 Kr. aarlig som Understøttelse til Enken efter Betjent ved Fysisk Samling Niels Larsen. Da Betjenten var afgaaet ved Døden den 23. August 1913 bevilgedes der for Finansaaret 1913—14 $\frac{7}{12}$ af 300 Kr. eller 175 Kr. En tilsvarende aarlig Understøttelse blev bevilget paa Finansloven for 1914—15, jfr. Rigsdagstidende for 1913—14, Till. B., Sp. 383—86.

— *Fremleje af Tjenestebolig.* I Skrivelse af 18. November 1913 tillod Ministeriet, at den Betjent ved det kemiske Laboratorium P. Nielsen tilagte Tjenestebolig maatte udlejes til Betjenten ved den fysiske Samling, dog saaledes, at Lejemaalet kunde opsiges fra Lærestaltens Side med $\frac{1}{4}$ Aars Varsel.